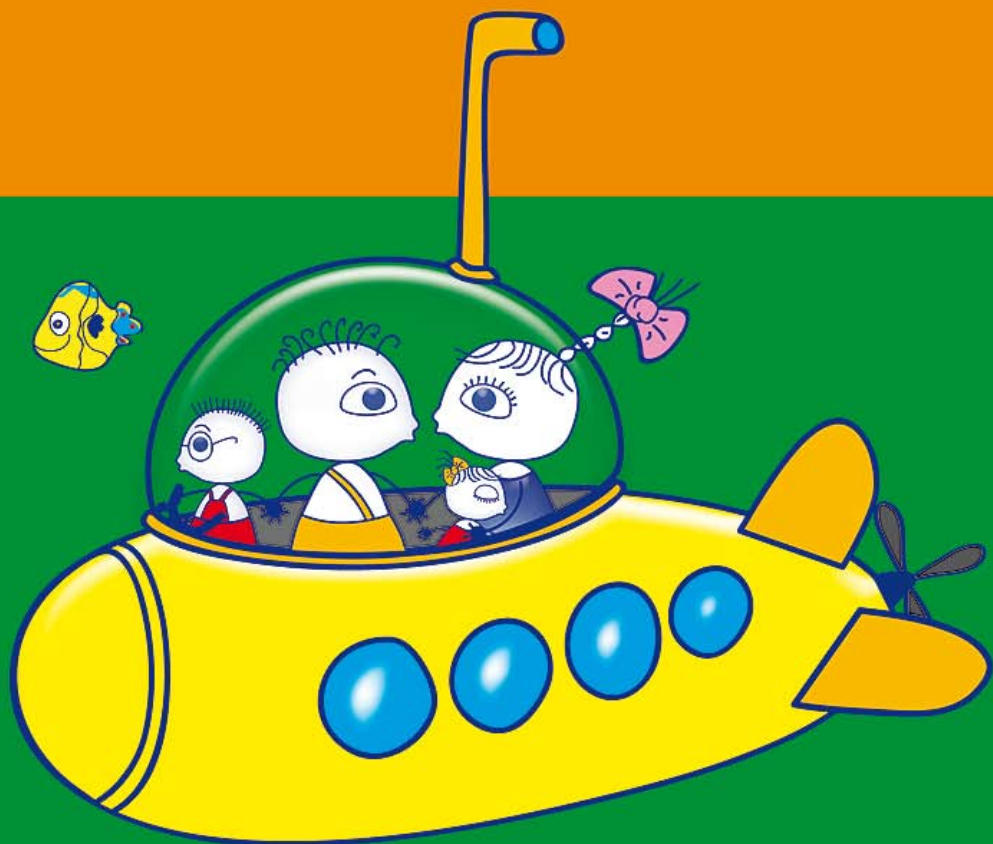

OLEGAS LAPINAS
DALIA LAPINIENĖ

TEN IR ATGAL

Vienas megabaitas
apie vaiką

Alma littera

PRATARMĖ

Vaikas atsiranda dviem būdais: pirma, jį pagimdo jo motina, antra, kai suaugęs žmogus tampa vaiku. Antrąjį būdą kažkodėl priimta vertinti ironiškai. O mes žiūrime į jį teigiamai!

Olegas rašo apie vaiko auginimą, Dalia – apie tai, kaip suaugusiam žmogui vėl tapti vaiku. Šie dalykai svarbūs, nes:

- jei vaikas lieka vaiku, nei jis, nei jo tėvai nesijaučia laimingi;
- jei suaugęs žmogus netampa vaiku, jis taip pat nėra laimingas.

Vadinasi, teisus buvo Schopenhaueris, sakydamas, kad asmuo apskritai negali būti laimingas. O mes žinome, kad taip nėra. Jūs taip pat žinote, jog žmogus gali jaustis laimingas! Jei nežinote, pamėginsime įrodyti, kad gali būti ir kitaip.

Pirmoji tezė reiškia, kad lytiškai subrendę asmenys turi atlikti tris visuomenei svarbius veiksmus. Štai jie:

- 1) vaikų pradėjimas ir gimdymas (planavimas ir produkcija);
- 2) vaikų laikymas;
- 3) vaikų realizavimas (atidavimas visuomenei).

Antrąją tezę būtų galima suformuluoti taip: jei suaugusieji nori būti laimingi, jie turi tapti vaikais. Juk Kristus sakė: „Bū-

kite kaip vaikai.“ Kodėl daosistai ir dzenbudistai yra linksmi, paprasti ir naivūs? Šią tezę sudaro trys pakopos:

- 1) ieškoti vidinio vaiko;
- 2) puoselėti vaikiškas būsenas;
- 3) pažinti vidinį savo vaiką (tapti vaiku).

1 SKYRIUS: VAIKŲ PRADĖJIMAS IR GIMDYMAS

PLANAVIMAS

Tiesą sakant, dauguma vaikų gimsta ne tada, kai tėvai tam būna pasirengę, t. y. subrendę. Pagalvokite patys: dažniausiai vaikų susilaukia dvidešimtmetės trisdešimtmetės, tad ar galima sakyti, kad vaikus gimdo brandžios moterys? Nors jos ir suaugusios, iš tikrųjų... Žinoma, joms nestinga jaunatviško optimizmo, nuoširdumo ir meilės. Kai kam ir proto. Tačiau nenorėdami įžeisti jaunų skaitytojų iškart patiksliname: jaunų žmonių vidinis vaikas – ta sielos dalis, kuri gyvena mumyse nuo vaikystės, tuo metu dar nepažadintas. Koks jis? Tai švelnus, pūkuotas padarėlis, kuris nuolat ieško meilės. Jis gyvena visuose, ypač tuose raumeninguose vyruose su tatuiruotėmis, kuriuos ir vaikais pavadinti baugu. Tačiau vidinis vaikas skatina mus pratęsti giminę.

Kodėl šis vaikas kartais snaudžia? Dėl to, kad kai būsima mama dar tik vilioja būsimą tėvelį, šie du žmonės dažniausiai būna nutolę nuo savo vaikystės. Bet užtat jie puikiai žino, kiek kainuoja butas ir benzinas, kaip nuvykti į Airiją, turi kelis mokslo diplomus. Tačiau vidinis jų vaikas snūduriuoja. Galimas daiktas, mes pradedame vaikus, kad pažadintume vidinį savo vaiką.

Vaikai atsiranda dvejopai. Pirmiausia jie planuojami. Kyla noras turėti vaiką, tik jo paprastai užsigeidžia moteris, vėliau šis noras tampa sąmoningas ir lemiamu momentu ji ištaria:

„Šįkart gali baigti“, „Šiandien tinkama diena.“ Mokslas nežino, kodėl, tačiau vyro galvoje noras turėti vaiką kyla rečiau. Dažniau ši idėja gimsta jo lyties organuose, paskui keliauja krūtine ir pagaliau pasiekia protą: „Šįkart nesisaugosiu.“ Tai gi net planuoti vaikai atsiranda ne iš karto. Svarbiausia – galvoje susiformuoja taktinis sprendimas. O už jo slypi didelis strateginis tikslas. Jis paprastas: vaikas turi patenkinti tėvus.

Jei tėvams ar tik vienam jų liūdna ir nuobodu be vaiko.
 Jei vaiko reikia gyvenimui sutvarkyti.
 Jei vaikas gali sustiprinti santuoką.
 Jei vaikas gali padėti išsaugoti partnerį.
 Jei vaikas reikalingas kaip palikuonis ar verslo tęsėjas.

Planuoti vaikai nebūtinai yra laimingi vaikai. Juk dar negimę jie jau turi numatytą kryžių, kurį jiems tenka nešti.

Štai vaiko vardas. Tarkime, tėvai iš anksto žino, kad berniukas bus vardu Viktoras, vadinasi, jam bus lemta tapti nugalėtoju. Kazimieros vardu pavadintai mergaitei ruošiamas politikės karjera.

O štai vaiko gimimo metai. Tėvai nori, kad vaikas gimtų Jaučio metais, nes jautis – darbštumo simbolis. Tuomet jie tikisi, kad vaikas daug pasieks gyvenime, kad jis bus darbštus. Mažylis pasistengia ir toks tampa.

Vaikas, gyvenantis moters fantazijose, gali būti, tarkime, rožinis angeliukas arba galbūt tėvelio pagalbininkas. Planuodami turėti vaikelį tėvai visada numato, kokia bus mažylio misija.

Dažniausiai ši misija būna susijusi su trimis dalykais:

- vaikas paveldės mano namus, pinigų ar verslą;
- vaikas pasieks gyvenime tai, ko nepasiekiau aš pats: tapys, gros, šoks;

- vaikas, man to norint nesąmoningai, bus mano priešybė, mano šešėlis: jei aš seksualiai susivaržęs, jis bus ištvirkęs; jei aš tylus ir bailus, jis bus mušeika.

Žinoma, planuojant vaikus geriau negalvoti apie savo poreikius. Net toks visuotinai paplitęs poreikis „pratęsti save“ gali jus skaudžiai nuvilti. Galbūt vaikai nenorės tęsti jūsų verslo, įgyvendinti nerealizuoto jūsų talento arba tarnauti jums.

Tačiau, laimė, vaikas atsiranda ir netyčia. Šiuo atveju vaiko pradėjimas dažniausiai susijęs su smagiu nuotykiu. Regis, didžiuma vaikų šiuolaikiniame pasaulyje yra „netyčiukai“. Jų misija arba nežinoma, arba jos apskritai nėra. Tokiems vaikams lengviau tuo požiūriu, kad jie neturi nešti iš anksto numatyto tėvų kryžiaus.

Kita vertus, jiems sunkiau, nes jie patys turės susikurti savo misiją.

Apie tai kartais sakoma: prieš mums gimstant Dievas kiekvienam į ausį pasako, kokia bus jo misija. Bet gimdami mes viską užmirštame ir paskui visą gyvenimą mėginame šią misiją prisiminti.

Tokie mes, žmonės. Viską užmirštame, ir ypač mylėdamiesi.

Anekdota

Vienas akušeris sako kitam: žinai, šiandien gimė labai keista mergytė... Ji visą laiką juokėsi. Vienas jos kumštis, kaip įprasta, buvo sugniaužtas. Jame atradau kontracetinę tabletę!

VAIKŲ PRADĖJIMO IR GIMDYMO YPATUMAI

Anekdotas

Tėvas pataria augančiai dukteriai:

– Niekad nesėsk į automobilį, kurį vairuoja vyras!

– O kas čia tokio? – įsikiša motina. – Aš tiek kartų keliavau autostopu ir nieko neatsitikdavo. Juk absoliuti dauguma vyrų normalūs!

– Aš apie tai ir kalbu, – atsako tėvas.

Jiedu susijungia ir judina užpakalius aukštyn žemyn – vaiko akimis, tai labai juokinga. Ar dėl šio veiksmo verta taip jaudintis?

Pats vaikų pradėjimas, žvelgiant iš šono, atrodo gana juokingai, tačiau iš vidaus – labai rimtai. Dažniausiai prieš pradėdami vaiką partneriai išgyvena stiprius jausmus, juos traukia vieną prie kito, priešinga lytis atrodo išskirtinė, ir galų gale įvyksta „tai“. Iš tiesų apie patį seksą nereikėtų tiek daug kalbėti. Be to, jis yra naudingas. Pavyzdžiui, nutukus: minutę bučiuojantis sudeginamos dvidešimt šešios kalorijos.

Tiesa, vyrai ir moterys seksą vertina skirtingai. Moteriai lytinio akto nesėkmė dažniausiai reiškia „aš nepatraukli“, vyrui – „aš nepajėgus“. Patrauklumas ir pajėgumas yra tokie svarbūs, kad kartais kelia problemų. Štai jūs einate tiesia linija, nupiešta ant žemės, nesvyruodami. O jei linija dviem metrais nupiešta aukščiau? Tuomet jausitės neužtikrinti, nes eiti tiese pasidaro labai svarbu. Taip yra ir su seksu: kai jo nesureikšmini ir apie jį negalvoji, jis būna sklandus, spontaniškas, jį malonu prisiminti. Jei sutelki į jį per daug dėmesio, gali nusivilti. Vyrui nebūna erekcijos, kai jos taip reikia!

Nesakau, kad seksui nereikia skirti dėmesio. Jo daugiau skirkite pačiam procesui. Stenkitės, kad tai būtų malonus, į rezultatą nukreiptas veiksmas. Niuanų yra be galo daug, nes tai improvizacija ir žaidimas. Jei pervertinate ne procesą, o rezultatą, padariniai būna dviejų rūšių:

„Aš baigiau! O tu ar baigei?“

„Ar tu į mane baigei?“

Rezultatyvus seksas tampa projektu, kuris daugiau ar mažiau būna pavykęs. Kad būtų pasiektas rezultatas, dažniausiai reikia technikos. Kiekvienas asmuo turi savo sekso techniką:

masturbuojasi;

fantazuoja mylėdamasis;

keikiasi bjauriausiais keiksmažodžiais;

atlieka kokį nors veiksmą, kuris teoriškai su seksu nesusijęs: pažemina, supyksta, verkia, apsivelka specialius drabužius ir t. t.

Susikaupti, įsitempti ir... baigti!

Technika padeda pasiekti rezultatą. Tačiau norint mėgautis seksu, reikia pamiršti techniką ir atsiduoti proceso tėkmei. Nes rezultatas – tai proceso mirtis. Todėl lytinis aktas – viso gyvenimo analogija...

Ir taip jau pasitaiko, kad mus kartais aplanko įvairios baimės.

Pirmoji baimė: ar aš pakankamai patrauklus / patraukli

Pagal gamtos numatytą planą vaikus turi pradėti sveiki individai. Užtenka dinozaurų, trilobitų ir pitekanthropų. Turi gimi tik aukštos kokybės homo sapiensai! Todėl reikia išsirinkti patį geriausią partnerį (partnerę). Žinoma, visa tai labai subjektyvu ir individualu. Tačiau jei jūsų nosis, šlaunys ar kaklas neatitinka standartų, jums neramu. Apima liūd-

nos mintys: manęs neišsirinks. Tačiau, laimė, kai mus kas nors įsimyli, smegenis ima veikti hormonai, dėl kurių mes tampame gražūs. Ir mums būna visiškai tas pats, kai žiūrime į meilės objektą. Tuomet grožis slypi žiūrinčiojo akyse, ir mums nėra ko sielotis. Mus atras ir mes patiksime. O jei visai atvirai – PATINKAME JAU DABAR.

Antroji baimė: ar man pavyks

Vyrai šią baimę dažniausiai sieja su potencija – juk pradedant vaiką ji yra labai svarbi. Vyrų varpa – kaprizingas, t. y. neracionalus, organas. Kartais jis būna kietas ir vadinamas „falu“, retsykiais minkštas ir tampa „varpa“ arba tarpinės konsistencijos ir neturi jokio pavadinimo. Ir, kas svarbiausia, jis visai nepaiso, tinkamas metas darbui ar ne. Įvykius įpratusius kontroliuoti vyrus šis organas gali pavesti. Vyrai nuolat nerimauja dėl jo būklės, o tai reikalauja tik dar labiau komplikuoja. Štai moteris sutinka ir šnibžda: „Imk mane.“ Pačiu kritiškiausiu momentu varpa nesustandėja. Tad geriausia yra atsisakyti kontrolės. VYRAI, PASITIKĖKITE SAVO VARPOMIS!

Pasakyti lengva. Vyrai labai nerimauja dėl savo varpų. Todėl, gerbiamos moterys, pasakykite jiems ką nors guodžiančio. Tarkime, štai ką:

Daosistai – kinų vienuoliai – sugalvojo, kaip atlikti lytinį aktą nesustandėjus varpai. Tiesiog reikia ją įstumti tokią, kokia ji yra. Moterims patinka! Daosistai nerekomenduoja vyrams baigti – kuo rečiau vyras, anot jų, baigia, tuo daugiau seksualinės energijos sukaupia. Ir nors su tuo nesutinka Vakarų seksologai, negalinčius baigti vyrus tai tikrai paguodžia.

Moterų baimė „ar man išeis“ vis rečiau siejasi su seksu. Seksualinė baimė tampa anachronizmu, nes moterys seksualiai laisvėja. Tačiau jos daug sielojasi dėl to, ar visuomenė nelaiško jų „pasileidėlėmis“, ar partneriams patinka jų kūnas. Kai kurios moterys vis dar bijo orgazmo – „mažosios mirties“, kaip jį vadina prancūzai.

Žinoma, visa tai toli gražu ne svarbiausia sekso dalis. Žmonėms gal ir svarbiausia, gamtai – tai tik patogus būdas prisivilioti mus į lovą. Kad žmonių giminė neišnyktų, kad gimtų vaikai. Kam jai to reikia – sunku pasakyti: žmogus nėra padaręs gamtai tiek daug gero, kad jo egzistavimas būtų pateisintas. Na štai, nežinomi Viešpaties keliai...

KAI ŽMONĖS BANDO VIEŠPATĮ PERGUDRAUTI

Negalėdami pakelti šios nežinomybės, giminės pratęsimo procesą žmonės bando paversti malonumu:

geras emocijas keliančiu seksu;
masturbacija.

Kad seksas būtų malonus, tam pasitelkiama visa sekso industrija. Vyrams rodoma daug vizualinio sekso – striptizo, sekso scenų spaudoje, kompiuteryje ir televizoriuje, pornografijos, moterims nuolat primenama apie vibratorių gausą ir seksualinę laisvę. Abiem atvejais pabrėžiama, kad moti-nystė – tai neseksualus dalykas, o žodis „mamytė“ – vos ne keiksmožodis.

Vadinasi, vyrui patraukli fatališka ilgakojė blondinė su didelėmis krūtimis, bet neturinti vaikų. Moteris žavisi sportiniu automobiliu, kuriuo ji pati ar įdegęs lieknas vaikas su ja mielai važiuotų prie jūros. Tai šiuolaikinio Vakarų pasaulio rojaus vaizdelis. Kainos – nuo penkiasdešimties tūkstančių. Galimos nuolaidos.

Taip seksas tampa dar viena itin geidžiama paslauga, skirta grupei žmonių, elitui. Kas gali sau leisti naują gražų sportinį automobilį? Jaunas turtingas žmogus.

Kas gali sau leisti didžiulį namą su baseinu? Laimingas jaunas ir turtingas žmogus.

Kas gali sau leisti mylėtis su seksualia įdegusia idealių formų blondine? Jaunas turtingas žmogus, kuriam visur sekasi.

Na, o ką daryti normaliems vyrams ir normalioms moterims? Sėkmės lydimi jauni vaikinai ir įdegusios blondinės užimtos – jas nuolat filmuoja ir fotografuoja. Jų apskritai nematyti gatvėse. Jomis vaikšto normalūs, bet kompleksuoti žmonės, besižavintys kitų sėkme, turtu ir jaunyste. Tai ką jiems daryti?

Masturbacija – nekenksmingas, bet neišvengiamas vizualinio sekso rezultatas. Tau daug rodoma, bet paliesti rodomo vaizdo tu negali, tad kas tau lieka? Dirbti rankomis ir kojomis. Kai kurie vyrai nuleidžia sėklą į kriauklę ir unitazus. Ar įsi-vaizduojate, kiek sėklos sumažėjus gimstamumui išleidžiama į miestų kanalizacijos sistemą? Dar stebuklas, kad ten, tamsiuose vamzdžiuose, neužgimsta naujos gyvybės formos... Tačiau, ačiū Dievui, nėštumas, nors ir planuojamas, dar egzistuoja. Mūsų rūšis, aišku, išlieka dėl trečiojo pasaulio šalių, kur vaikų gausa verčia kurti įdomesnes sekso praktikas.

Įdomiai į seksą žiūri dviejų savęs tobulinimo praktikų atstovai: daosistai ir tantristai. Dao, kuris kai kur ne visiškai tiksliai vadinamas religija, esmė – kinų ir Tibeto praktika, kurios dalis – būtinas susilaikymas nuo ejakuliacijos. Vyro sėkla čia glaudžiai siejama su gyvybine energija, pats seksas – su svarbia energijos apykaita tarp vyrų ir moterų. Daosistai nuo seno praktikuoja energijos tekėjimą kūnu, taškinį masažą,

taip pat seksą su skirtingais partneriais, tačiau be ejakuliacijos ir ne dėl malonumo, o dėl energijos harmonijos. Vyrams daosistai rekomenduoja susilaikyti nuo ejakuliacijos ir moko tai atlikti „į vidų“. Su tuo gali sutikti arba tam prieštarauti mūsų urologai, tačiau nemažai daosistų siūlomų technikų, tarkime, kvėpavimo pratimų, iš tiesų yra naudingi sveikatai.

Tantra – savęs pažinimo ir tobulėjimo kelias, indų sistema. Skirtingai nei joga, ši sistema nedisciplinuoja, o veda į ekstazę. Svarbūs yra seksualumas, vyro ir moters energijos apykaita. Sėklos išsiveržimas ir orgazmas nedraudžiami, tačiau specialūs kvėpavimo, dėmesio sutelkimo pratimai individams ir poroms padeda patirti kitokį – ne su sėklos išsiveržimu susijusį – orgazmą ar ypatingą palaimą. Procesas svarbesnis nei rezultatas. Beje, atkreipkite dėmesį, kad tradiciniuose Azijos meilės vadovėliuose: „Kamasūtroje“, „Persiko šakelėje“, „Meilės dao“, „Vigjana Bhairava Tantra“ jūs beveik nieko nerasite apie orgazmą. Gana keista, ar ne?

Tačiau visa tai – subtilybės. Sustosime prie dao ar tantras – vaikų apskritai nebus.

O mūsų laukia gyvenimas. Vaikų pradėjimas ir gimdymas.

JŪS PASTOJATE

Kol vaikų masiškai negamina mėgintuvėliuose, jie atsiranda lytinio akto metu. Atkreipkime dėmesį: atsiranda. Vadinausi, kryptinga pastanga pastoti anaip tol negarantuoja sėkmės. Pastoti ne visuomet yra sėkmė pačiam žmogui. Išnykus mėnesinėms, moteris išsigąsta ir su nerimu atlieka nėštumo testą. Nedrąsiai ji sako vaiko tėvui: „Mes turėsime kūdikį.“ Šią žinią vyras priima su šiokia tokia įtampa. Štai dabar situacija jau kitokia: gimdyti ar nutraukti nėštumą?

Nutariantys gimdyti – Vakaruose abortų priešininkai save vadina „pro-life“ – elgiasi išmintingai. Ketinantys atsikratyti vaiko elgiasi ne tiek išmintingai, kiek protingai, t. y. priverstinai. Priverstinis veiksmas gali būti protingas, nes jį lemia blaivus protas. Tačiau išmintingam, o ne protingam veiksmui reikšmės turi ir tai, kas nepaaiškinama protu. Ir tai yra pastojimas.

Pastoti nėra paprasta. Tai padaryti galima keliais būdais. Iš antikos mitų žinome, kad kartais moterys pastoja nuo gulbės, jaučio, lietaus ir kitų gamtos reiškinių. Ir nuo Šventosios Dvasios. Mituose už tų reiškinių dažniausiai slypi dievybė. Ji įgyja įvairius pavidalus. Matyt, šiuose mituose žmonės įkūnijo skirtingus vyrų aspektus. Psichoanalitikai tyrimais patvirtino, kad norint pastoti reikia ne tik vyro sėklos, bet ir moters nusiteikimo, kuris veikia moteriškuosius hormonus, o kartu ir kiaušintakių būklę. Todėl nieko keista, kad apie sklandų ar nesklandų nėštumą, susijusį su skirtingais moters jausmais vyrui, medikai kalba jau daugiau kaip pusę amžiaus. O senovės graikai – apie du tūkstančius metų. Štai tik trys graikų mitai apie Danają, Europą ir Ledą.

„Pastojau lyg nuo aukso lietaus“ (Danaja) – šiuo atveju moteris pastoja nuo gana dosnaus finansine ir žmogiškąja prasme vyro. Ji sutinka pratęsti vyro giminę, juolab kad moteris šalia jo jaučiasi saugiai. Tačiau tai negarantuoja aistros šiam vyrui.

„Pastojau nuo jaučio“ (Europa) – moteris pasidavė stipraus ir veržlaus vyro (jaučio) atakai. Ji įvertino vyriškumą ir nusprendė pagimdyti stipraus vyro stiprų vaiką. Pagarbos ir švelnumo šiam vyrui tai irgi negarantuoja. Vėliau vyrą galima keikti už brutalumą, subtilumo stoką ir apskritai už tai,

kad „jis sugadino visą mano gyvenimą“: Lietuvoje priimta tokį vyrą vadinti ne jaučiu, o „mano meškinu“.

„Pastojau nuo gulbės“ (Leda) – moteris pastoja, kai ją sužavi vyras. „Jis taip man asistavo, kad visiškai apsuko galvą. Kodėl aš tuomet nesisaugojau, pati nesuprantu, buvo užtemęs protas.“ Kai gulbė virsta vyru, moteris atsitokėja. Ji nusivylusi, keikia save ir augina vaiką (vyras-gulbė tuo metu gundo kitą).

Tačiau kodėl kalbame tik apie liūdnius dalykus? Juk pasitaiko, kad moteris ir vaiką pagimdo, ir vyrų lieka patenkinta. Tiesą sakant, retai sutinku tokių moterų, tačiau tikiu, kad moteriai reikia ne tik vaiko, bet ir vyro. Freudas manė kitaip, bet tai šovininistinis jo požiūris į moterį.

Taigi jūs pastojote ir apsisprendžiate gimdyti. Apie būsimą motinystę žinote nedaug. Tarkime, tik tiek:

- obuolys nuo obels netoli krinta;
- maži vaikai – mažos bėdos, dideli vaikai – didelės bėdos;
- mokyklos nelankantis vaikas – princas, dar nesulaukęs paauglystės – vergas, jos sulaukęs – draugas.

To visiškai pakanka. Devynis mėnesius galima apie tai galvoti.

JŪS NĖŠČIA

Nėštumas – tai būseną, kai moteris pamažu atpažįsta vaiką savyje. Iš pradžių tai tik fiziniai pokyčiai:

- sukietėja speneliai;
- tempia pilvo apačią;
- kūnas apsunksta;
- dingsta mėnesinės;
- nėštumo testas teigiamas.

O vėliau prasideda psichologiniai pokyčiai. Net labai atitrūkusios nuo realybės moters interesai krypta į kitus, žemiškesnius, dalykus – gamtą, savijautą, būsimą motinystę. Žemiški reikalai pakeičia dvasinguosius – poeziją, filosofiją, meną, ir net praktiškuosius – darbą, pinigus, mokslą.

Moteris pasako sau: „Tebūnie taip, kaip aš noriu!“ Ji įgyja daugiau vidinės ramybės.

O kai vaikas pradeda spardyti, pabunda naujas, nepatirtas jausmas: kažkas gyvena mano viduje.

Ir už viso to slypi realybė. Egzistencija.

Nėštumas – egzistencinis moters išbandymas. Kodėl egzistencinis? Dėl to, kad jam būdingos visos filosofų egzistencialistų išskirtos gyvenimo realijos:

- esi įmesta į šią situaciją (kai nėštumas jau ima matytis, kelio atgal nebėra);
- ši situacija nėra amžina (anksčiau ar vėliau nėštumas baigiasi);
- kai nėštumas jau trijų mėnesių, aborto nedarysi – taigi negali kovoti su šia situacija, gali tik vertinti ją. Tad kokie tie požiūriai?

Galima viena mintis: koks siaubas! Šiuo atveju nėštumas – tai stichinė nelaimė. Bent taip jis suvokiamas, kai atsitiktinai pasimylėjusi moteris pasigenda mėnesinių, o paskui apstulbusi žiūri į teigiamą nėštumo testą.

O štai kitas požiūris: kokia laimė! Taip į nėštumą žiūri ilgai vaiko laukianti moteris. Jei nepavyko pastoti, visai gali būti, kad nuo šiol ji tikės, kad Dievas yra. O jei ir taip tikėjo, dar kartą jam padėkos.

Trečias požiūris pats blaviausias: na ką gi – pastojau, teks gimdyti. Taip elgėsi mūsų protėviai. Senovės moterys pastodavo ir gimdydavo daug – po dešimt ar dvylika vaikų. Ir toks paprotys vyravo kelis tūkstančius metų. O štai negimdyti ar gimdyti po vieną vaiką – naujas paprotys, jam gal koks pusšimtis metų. Lašas jūroje. Nei kūnas, nei psichika pasikeisti nespėjo.

Tačiau sąmoningas požiūris pasikeitė. Dabar į nėštumą civilizuoti žmonės žiūri kitaip: kaip į įvykį iš didžiosios raidės. Vaikui, kuris gali būti vienintelis, ruošiama jauki lovytė, žaislai, vežimėlis. Jei tyrimas ultragarsu rodo, kad gims mergaitė, kambarys puošiamas rožinėmis spalvomis. Jei berniukas, vyrauja mėlynos spalvos. Su vaiku pro pilvo sienelę šnekasi tėvas, o nėščiosios namuose skamba Mozarto muzika, teigiamai veikianti vaisiaus psichiką. Iš tikrųjų ši muzika pirmiausia ramina mamos psichiką. Nėščiosios daug ko bijo: gerti, rūkyti, suptis karuselėje, vartoti vaistus ir sportuoti. Mozartas jas nuramina.

Be to, nėščios moterys dažnai klausia, ar joms galima jau dintis, pykti, nerimauti. Tarkime, ar aštuntą mėnesį nėščiai moteriai dera eiti bylinėtis į teismą arba pyktis su verslo partneriu, arba rietis su vyru. Mano nuomone, galima.

Pasitelkime į pagalbą mokslą.

Kaip nėščiąsias veikia įtampa, septyniasdešimtaisiais praėjusio amžiaus metais tyrinėjo mokslininkai A. Sameroffas ir M. Chandleris. Jie atrado įdomų dalyką: iš 5–10 milijonų pastojusių moterų du trys milijonai patiria persileidimą, milijonas – pasidaro tyčinį abortą, 300 000 vaikų gimsta psichiškai atsilikę. Tyrėjus domino, kodėl ir kokie veiksniai, kuriuos priimta laikyti savaime suprantamais, veikia vaiko proto ir emocijų raidą.

1. Pridusimas dėl apsisukusios aplink kaklą virkštelės – paaiškėjo, kad tik pirmaisiais mėnesiais tokie vaikai kiek atsilieka nuo kitų vaikų savo raida, vėliau tai išnyksta.
2. Neišnešiotų vaikų intelektas šiek tiek žemesnis nei išnešiotų. Tačiau tyrėjams pasirodė, kad čia daugiau lemia tėvų požiūris: į neišnešiotus vaikus tėvai žiūri lyg į nevisaverčius. Vaikas patiki tuo ir toks tampa!
3. Socialinė ir ekonominė tėvų padėtis, pasirodo, turi labai didelį poveikį vaikui: kuo ši padėtis geresnė, tuo mažiau sunkumų patiria būsimi vaikai. Mamos, – sakė tyrėjai, – siekite, kad vaiko tėvas padoriai uždirbtų!
4. Nėščiosios, patiriančios didelę įtampą, dažniau persileidžia ir dažniau pagimdo neišnešiotus kūdikius.
5. O jei nėščioji rūko? Paaiškėjo, kad tokių motinų vaikai dažniau gimsta mažo ūgio. Įdomu, kad tai būdinga ir motinoms, kurios ima rūkyti pagimdžiusios – bet juk šiuo atveju svarbus ne rūkymas, o pati mama, ar ne?
6. Psichikos ligos turi įtakos gimdymui: motinos, sergančios šizofrenija ir depresine psichoze, dažniau patiria gimdymo komplikacijų.
7. Ką galima patarti nėščiajai – negerti alkoholio, antraip vaikas jau gimdamas gali įgyti alkoholinį sindromą, tapti psichiškai nevisavertis.

Bet nėščiosios ir taip bijo gerti vaistus!

Neatmesdami taisyklės išimčių, gerbiamos skaitytojos, turime pasakyti štai ką. Iš psichiką veikiančių cheminių preparatų, sukeliančių vaikų apsigimimą, gydytojai mini tik talidomidą, kurio dabar nebeparduodama, ir – retais atvejais – eleniumą, kurio dabar taip pat nėra. Beje, eleniumas, atliekant bandymus, sukeldavo apsigimimus ne tik žmonėms, bet ir pelėms.

Kitus vaistus reikia vartoti atsargiai, ypač per pirmą nėštumo trimestrą. Vadinasi, visko gali būti, nors ir neįrodyta.

Būsimam vaikui kenkia:

raudonukės ir tymų virusas;

alkoholis, kai moteris jį vartoja pastodama ir pirmame trimestre, formuojantis vaiko nervų sistemai;

rezus konfliktas, kai mamos rezus neigiamas, tėvo – teigiamas, o vaikas jau ne pirmas.

O kaip su Dauno sindromu? Menka rizika, kad jauna motina susilauks tokio vaiko (1: 100 000). Jei mamai per keturiasdešimt, rizika pagimdyti simpatišką „dauniuką“ yra didesnė – vienas iš šimto vaikų gimsta turėdamas šį sindromą. Bet tai nereiškia, kad tokio amžiaus moteriai būtinai gims Daunas. Ne, devyniasdešimt devyni vaikai iš šimto gimsta normalūs. Antraip ir būti negali – gamta numatė, kad kai kurios moterys savo partnerį susiranda vėliau nei priimta. O giminę juk reikia tęsti? Reikia.

Todėl žiūrėkime į nėštumą ramiai. Beje, saikingai judėti, išskyrus jodinėti ir kilnoti svarmenis, nėščiai moteriai labai naudinga.

O reikšti jausmus, taip pat ir pyktį, nėščiajai net sveika. Tad kodėl sakoma, kad nėščiai moteriai nevalia jaudintis?

Dėl to, kad „jaudintis“ nereiškia „jausti pyktį“. Jaudinimasis gali būti paslėpto pykčio išraiška. Toks jaudinimasis iš tiesų nėra sveikas. O atvirai pykti galite. Nėščiosioms apskritai daugiau visko galima, nes joms tokį darbą patikėjo Dievas. Tai – egzistencinis darbas.

Žinoma, vaikų nedaug. Tyrimai rodo, kad pasaulyje atliekama daug abortų. Kad jūs geriau suprastumėte abortų priešingumą, štai jums keli faktai:

- Kasdien pasaulyje mylisi apie šimtas milijonų porų. Tai kiekvieną dieną nulemia milijoną nėštumų. Iš jų maždaug šimtas penkiasdešimt tūkstančių baigiasi abortais. Ar įsivaizduojate? Kasdien žmonija išmeta į šiukšlyną po kelias cisternas mažų lavonėlių...
- Viena iš dvylikos porų, kad ir kaip stengtųsi, negali turėti vaikų.
- Vienu atveju iš aštuoniasdešimt aštuonių gimsta dvynukai.

○ nuo kada vaisių galima laikyti žmogumi? Amerikoje vadinamieji „pro-life“ atstovai kovoja su abortų šalininkais. „Pro-life“ nariai tvirtina, kad gemalą reikia laikyti žmogumi nuo pirmos pastojimo akimirkos. ○ štai embriologai jums gali pateikti tikslesnį faktų:

- nuo šeštos nėštumo savaitės prietaisai pagauna elektrinį vaisiaus smegenų aktyvumą; tai – lėtos bangos, būdingos suaugusio žmogaus meditacijai ar giliam miegui;
- jau nuo septintos nėštumo savaitės vaisius jaučia skausmą;
- nuo vienuoliktos savaitės jis žiovauja;
- keturiolikos savaitių vaisius jaučia skonį; amniotinis skystis – tai mišinys, susidedantis iš saldžios gliukozės, sūraus vandens, kartaus vaisiaus šlapimo;
- šešiolikos savaitių vaisius ima girdėti;
- nuo dvidešimt pirmos savaitės vaisius jau geba verksti;
- dvidešimt šešių savaitių vaisius atsimerkia, nes iki tol jo vokai būna suaugę.

Taigi dabar pasakykite, ar verta darytis abortą po antro nėštumo mėnesio?